Chile-høringen

- Menneskerettighetene har blitt voldtatt av Chiles militær-junta

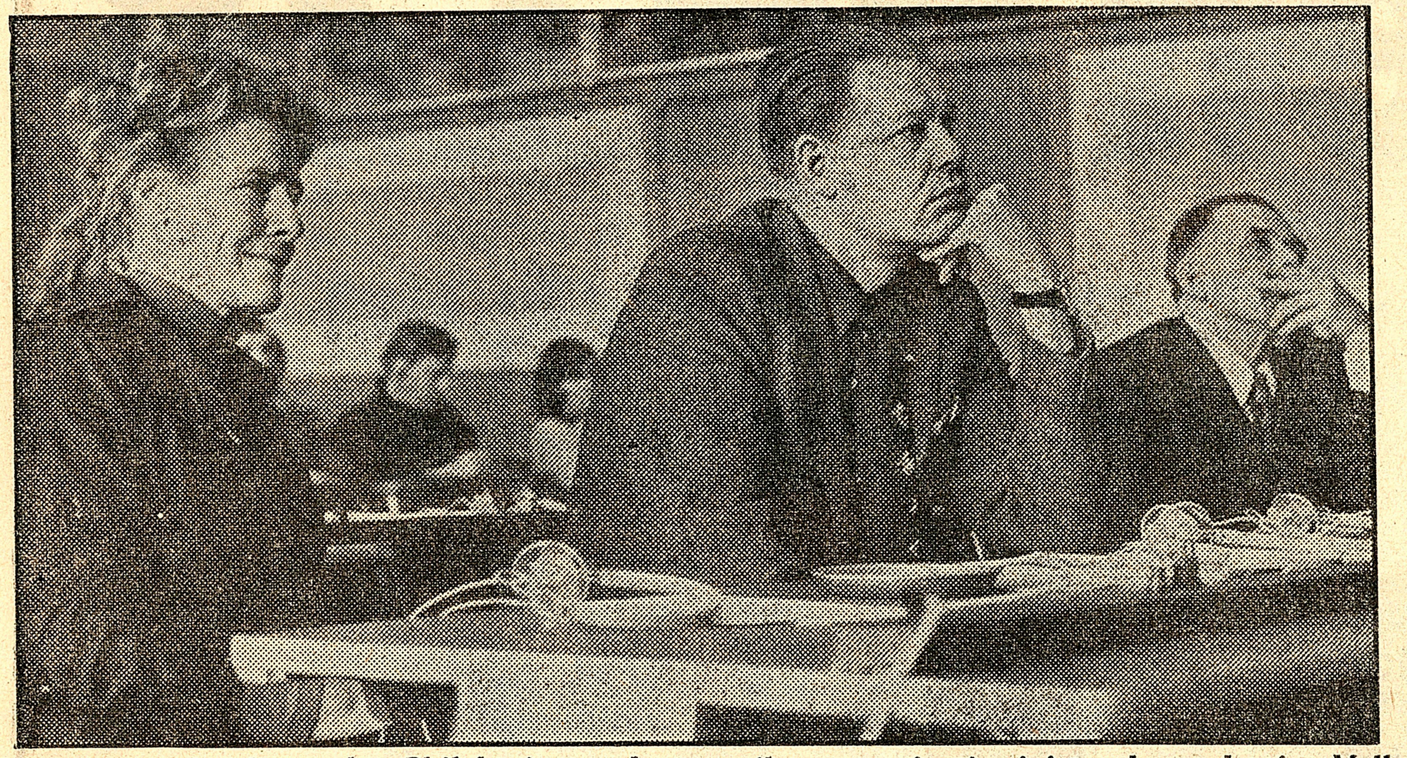

Fra gjestebordet under Chilehøringen. Lengst til venstre justisminister Inger Louise Valle som holdt åpningstalen.

— Meldingene om fengsling av politisk opposisjonelle, om tortur og mishandling i chilenske fengsler og fangeleire, har fylt oss med uro, sa justisminister Inger Louise Valle ved åpningen av den store Chile-høringen i Folkets Hus i Oslo i går. Høringen gjelder særlig arrestasjonen og behandlingen av politiske og humanitære opposisjonelle i Chile. Panelet for høringen er bredt sammensatt, og en lang rekke chilenere opptrådte både som talsmenn for opposisjonsgrupper i landet og som vitner på tortur og mishandling.

Justisminister Valle slo fast i åpningstalen at det i de to og et halvt år som er gått siden militærkuppet mot Salvador Allendes demokratiske, sosialistiske regjering, ikke har skjedd endringer i landet som gir grunn til å revudere det norske syn på situasjonen. Hun minte om at Norge sammen med andre land har sendt appeller om løslatelse av politiske fanger og om ikke å fullbyrde dødsdommer. I FN har Norge stemt for en resolusjon der Chile myndigheter blir bedt om å gjenopprette respekten for menneskerettighetene.

Statsråden beklaget at FNs menneskerettighetskommisjon ikke har fått besøke Chile. På vegne av den norske regjeringen håpet hun at høringen ville bidra til å tjene Chiles sak og å styrke menneskerettighetene både i Chile og i andre land hvor mneskerettighetene krenkes. På vegne av de chilenske gjester sa Luis Ayala, som representerer det Radikale Partiet (Arbeiderpartiets søsterparti i Chile) at menneskerettighetene er blitt voldtatt i Chile.

— I dag er vår oppgave å gjenopprette de frie og demokratiske institusjoner vi hadde under Allende. Allendes lysende eksempel skal lede den kamp vi skal føre, sa Ayala.

Advokat Hans Gøran Franck på talerstolen under Chile-høringen i Folkets Hus i går.

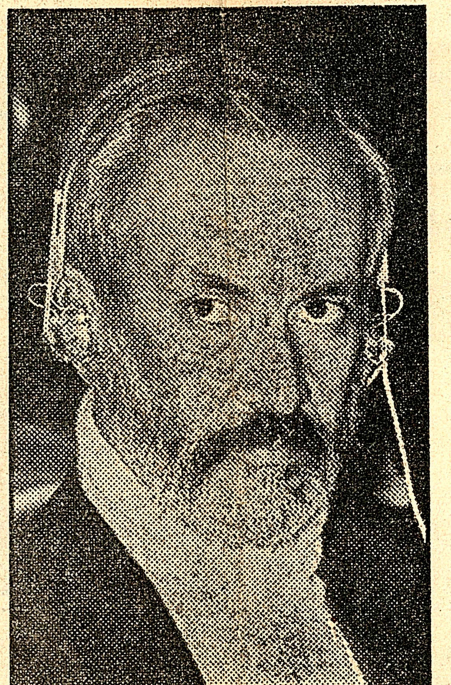

Presten Gajardo under Chile-høringen: — Som kristen ser jeg min brors ansikt, ansiktet til en lidende kristen som ber om rettferdighet.

Terror-trusler mot chilenere i Norge

Meldingene om terror-trusler mot chilenske flyktninger i Norge har vært omfattende etterforsket siden begynnelsen av mars, men resultatet hittil kan ikke sies å ha bekreftet påstander og antakelser om at chilenske flyktninger i Norge har vært utsatt for angrep eller forfølgelse, opplyste justisminister Inger Louise Valle i Stortinget onsdag. Hun la til at etterforskningen skal fortsette, og at politiet vil legge vekt på å holde disse forholdene under observasjon. — Vi anser det som en selvfølgelig plikt å sørge for at politiske flyktninger i Norge kan føle seg trygge, sa statsråd Valle.

Fiskerioppsynet vil bli styrket

— Vi ser i dag ingen vesentlig øking av utenlandske fiskefartøyer på grunn av andre lands grenseutvidelser. I situasjoner som kan oppstå vil særlige tiltak kunne iverksettes. På lengre sikt vil Regjeringen styrke vårt fiskerioppsyn når nye oppgaver melder seg som følge av grenseutvidelser, sa forsvarsminister Rolf Hansen i Stortingets spørretime onsdag.

VENSTRE AVIS som er Venstres hovedorgan, skal fra neste nummer skifte navn til Vår Framtid. Navneskiftet er besluttet etter en navnekonkurranse.

Ofre forteller

To vevre, små kvinner sto i vitneboksen under Chile-høringen i Folkets Hus i går ettermiddag. Den ene den 35 år gamle danserinnen Hilda Sonia Cordero Moreno, født i fattigkvarterene i Santiago. Den andre den 25 år gamle Diana Montes, pedagogikkstudent ved Santiago-universitetet. Begge har vært arrestert, torturert og fengslet i over ett år av Pinochet-juntaens politi- og torturvesen.

Sonia ble arrestert 2. mars 1974 fordi hun bodde hos en tidligere funksjonær i Allende-regjeringen. Diana ble arrestert 3. juli 1974 sammen med resten av familien fordi hennes far var senator for kommunistpartiet (Jorge Montes Moraga). Vi gjengir her utdrag av de beskrivelser av selvopplevd tortur som de to kvinnene ga under Chile-høringen.

Dette sa Diana Montes:

«— En mann i flyvåpenets uniform kom bort til meg, jeg så at han hadde to elektroder i hendene. Jeg hørte Ceballos stemme rett ved siden av meg og jeg så at de satte elektrodene på brystene mine. Jeg kjente det første elektriske støtet, jeg skrek og gikk bakover. Så fortsatte de med elektriske sjokk i magen. Ceballos ga ordrer til han som drev generatoren. Kroppen min ristet hver gang det kom et nytt elektrisk sjokk. Ceballos spurte om jeg nå ville snakke, for dette var bare en smakebit på det jeg hadde i vente. Så ga han ordre om at de skulle henge meg. Jeg fikk plaster rund håndleddene, albuene og bak knærne. Så bandt de et tau rundt håndleddene mine, jeg fikk beskjed om å sette meg på golvet og trekke knærne opp, mellom armene. Deretter stakk de en jernstang mellom armene og bena, bak knærne. Alt dette foregikk i taushet. Og så heiste de meg opp. Jeg ble hengende i luften, og hang bare etter håndleddene. De stakk elektrodene inn i skjeden, og Ceballos ga ordre om å sette i gang generatoren. Jeg kjente de grusomme elektriske støtene i skjeden og skrek av smerte. Så puttet de en klut i munnen på meg, jeg kunne nesten ikke puste. Ceballos bestemte at de skulle øke spenningsstyrken. Senree stakk de elektroder i endetarmåpningen. Strømstøtene var uregelmessige, det gjorde det mye vondere. jeg kunne ikke røre meg, for to menn holdt meg i bena. Jeg vet ikke hvor lenge de fortsatte slik, med elektriske støt i skjeden og endetarmen. Ceballos truet med å torturere min mor og min søster på samme måten. Til slutt ga han beskjed om at de skulle slippe meg. Jeg ble lagt på golvet, og var nesten bevisstløs. Jeg trodde torturen var slutt, men så kjente jeg nye støt i kroppen. Jeg lå der og ristet og vred meg på golvet, naken, jeg vet ikke hvor lenge. Ceballos sa at jeg skulle kle på meg, jeg hadde ikke krefter så de måtte kle på meg. De reiste meg opp, en eller annen tok meg i armen og så gikk vi igjen gjennom ganger og trapper. Jeg visste ikke lenger hvor jeg var. Jeg hadde fortsat t bind for øynene. Jeg ble slengt på en madrass. Da jeg våknet, så jeg at jeg var i et værelse hvor en soldat holdt vakt, og med ca. 10 andre fanger.»

Dette sa Sonia Cordero:

«Dagen etter om morgenen ble vi forhørt under vold, knyttneveslag, spark mot hodet og munnen,i magen, i skrittet og mot nyrene. En etter en. Vi var der i 15 dager, og ble utsatt for forhør hver dag, natt som dag under forferdeligepsykiske og fysiske påkjenninger. Dette gjaldt også den kvinnelige kameraten som var gravid i 8. måned.

De førte meg med bind for øynene og bundet ned i et rom som syntes å være et kjellerrom. En gruppe på 3—4 menn forhørte meg. Det var vanlig at man måtte kle seg naken. Hvert eneste spørsmål ble fulgt av slag med en stokk som var trukket med gummi. Jeg ble full av blå merker. Det var den første dagen. Seinere brukte de elektrisk strøm. Jeg måtte holde elektrodene i hendene mine, hvis jeg slapp dem ga de meg spark og slag i magen og på lårene. Dette gjentok seg flere ganger i 15 dager natt som dag. Etter hvert forhør med elektrisk tortur lot de meg stå oppreist i cella mi, helt isolert med elektrisk tortur lot de meg stå oppreist i cella mi, helt isolert. Vaktene hadde ordre om ikke å la meg sove eller drikke noe i løpet av 2 timer. På grunn av vaktskifte varte det ofte 6—8 timer. Som psykisk tortur og for å knekke meg helt førte de meg til et torturkammer der en søster av meg var med sin sønn. Jeg ble torturert rett for øynene på dem. En lignende måte å torturere på var å la en overhøre torturen fra andre fanger som var tatt til fange sammen med meg, bl.a. den gravide kvinnen. De skånte henne ikke selv om hun var gravid.

Alt det jeg nå har sagt skjedde oss på flyplassen i Bosque. Deretter ble jeg ført til krigsakademiet der jeg ble holdt i 3 dager. Tortursystemet der var mer avansert, de samme forholdene ellers. Naken og med bind for øynene ble jeg hengt opp etter hender og føtter på en stokk, torturert med elektrisk strøm i kjønnsorganene, brystene, endetarmsåpningen samtidig. Under slike forhold er det vanskelig å beregne tiden, de påsto at det bare varte 10 minutter, jeg hadde inntrykk av at det varte i flere timer. Ingen av torturistene lot seg til kjenne, de tiltalte aldri hverandre med navn. Bare en gang hørte jeg nevnt etternavnet Caballos sagt til den som var sjef.

Slagene og den elektrisketorturen påførte meg skader i ryggraden. En kvinnelig kamerat som var lege. behandlet meg seinere med medisin og øvelser.»

Pinochets «gestapo»

Superstat i staten

Chile-juntaens hemmelige politi DINA våger ikke å torturere en mann fra kirken. Det var fengselspresten Patricio Gajardo som ga denne opplysning under Chile-høringen. Gajardo ble fengslet av det hemmelige politiet DINA sammen med sine to medhjelpersker den 8. november 1975, og ble sluppet fri halvannen måned senere. Han var gjennom flere forhør, og ble tvunget til å underskrive en erklæring med bind for øynene. Gajardo kunne ut fra opplysninger fra pårørende han møtte i fangeskap bevitne at en ung mann med navnet Luis Gangas Torres ble torturert ihjel av DINA, trolig med kokende olje.

Professor Torkel Opsahl sa i et innlegg fra talerstolen under høringen at man ikke trenger være ekspert for å påvise rettsløsheten i dagens Chile. Opsahl betegnet resolusjonen fra FNs generalforsamling om tortur i Chile som uvanlig: Uvanlig sterk og uvanlig i innhold.

Den østtyske folkerettsprofessor Friedrich-Karl Kaul beskrev DINA som et organ for indre spionasje og tortur, på linje med Hitlers Gestapo. I ennå større grad enn Gestapo er DINA gitt frie hender til å arrestere, torturere og fengsle, og DINAs operasjonsområde er ikke bare sivilbefolkningen, men også juntaens egen administrasjon og de militære styrker. — En superstat i staten, sa Kaul.

Fungerende formann (i eksil) i den chilenske landsorganisasjonen Ernesto Araneda, ga Chilehøringen en beskrivelse av dagens økonomiske og sosiale forhold i Chile:

— Det føres en ultra-reaksjonær økonomisk politikk, med frit spill for markedskreftene. Prisstigningen var i 1974 375 prosent og i 1975 340,2 prosent. Lønningene øker langt mindre.

med utstyr fra OK-senter Storo. Vi har ruget ut mengder av gode påsketilbud.

Se disse priseksemplene:

Slepetau (5 m nylon)	kr.	19,50
10 l bensinkanne	»	39,50
Knipetak i alle størrelser ..... fra	»	208,00
Skistativ m/hurtigkobling	»	49,00
Topphatt, 3 størrelser .... fra	»	82,00
Spylevæske, 2½ liter	»	10,00
Voks-autopolish-polérgarn (3 pk.)	»	14,75
Syntetisk pusseskinn	»	2,50
Verktøykasse i plast	»	25,00
Kryssvinne	»	22,00
Vannkanne – 20 liter	»	19,00
Parafinlykt	»	15,00
Teppeposer m/trekk	»	79,00
Propangass – engangsbeholder 200 g	»	5,90
Skismøring, turpakke kr. 14,00 og	»	23,00
Propan kokeapparat	»	35,00

Diverse utstyr for isfiske og ellers alt du trenger til bilens drift og vedlikehold.

VÅRT AUTORISERTE VERKSTED UTFØRER SERVICE OG REPARASJONER TIL GUNSTIGE PRISER.

Ta vare på kassabongene. Husk at du får årsbonus på alle kjøp!

Stasjonen er åpen hver dag fra kl. 6.30–22.00. Lørdag og søndag fra kl. 8.00–20.00.

Matvare/spesialavdelingen er åpen hver dag fra kl. 7.00–19.00. Lørdag fra kl. 8.00–16.00.

OK -senter Storo stedet hvor bilfolk trives

Krysset Vitaminveien/Grefsenveien – tlf. 212220

LEGEMIDDEL

Ved hodepine, lettere giktplager og forkjølelsesubehag. Ny hurtig oppløselig Novid.*

Novid løses nå dobbelt så fort i et glass vann som den gjorde før. Det tar faktisk bare 30 sekunder før hele tabletten er oppløst.

Novid virker hurtig fordi den er vannoppløselig. Virkningen vil vanligvis kunne merkes etter 10—15 minutter. Av samme grunn vil den også være mer skånsom overfor ømfintlige mager.

Novid i avpasset dose kan også gis til barn, fordi den er lett å kamuflere i litt drikke. Novid fås på apotek uten resept.

Dosering til voksne: 1—3 tabletter oppløses i vann. Dosering til barn er anført på pakningen. Pakninger: Rør à 20 tabl., glass à 40 tabl. og glass à 100 tabl. Finnes også i foliepakning på 20 tabl.

God bedring. Nyco.

*Acetylsalicylsyre 785

00000632 000034 00017